

Makart Modernes op Dutch Design Week 2018.

Tussen kunst & natuur

Ze zijn historica en kunstenaar, maar ook kwekers en zelfs marktlieden. Mariette Kamphuis en Denise Collignon vonden elkaar in hun gezamenlijke interesses, nu gebundeld in de onderneming Veld & Vaas. Met hun zelfgekweekte bloemen maken ze monumentale stilleven voor feesten, presentaties en particulieren. 'Hoe groter hoe leuker.'

PRODUCTIE EN TEKST MARIANNE VAN DODEWAARD PORTRETTEN KAATJE VERSCHOREN

MARIETTE KAMPHUIS

1961 Geboren op Bonaire
1978-1980 Bibliotheek & documentatie, Academie Deventer
1985-1991 Architectuur en stedenbouw-geschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen
1996-heden Freelance (landschaps)architectuurhistoricus
2014-heden Bloemenkweker

DENISE COLLIGNON

1981 Geboren in Delft
2001-2005 Fotografie, Avans Hogeschool/Academie St. Joost Breda
2009-2011 Bloemsierkunst, Stoas Wageningen
2011-heden Bloemsierkunstenaar voor Alda Events, Bloemenbureau Holland, Elle, Glamour, H&M, Krug, Nhow, Sion Orchids, Vogue

VELD & VAAS

2016 Start Veld & Vaas
2016 Expositie NIO basement, riet-performance Kleinpolderplein, Rotterdam; Meiboom, Schiedam; openingsstilleven Nieuwe Lusten, MOTI, Breda
2017 Curator & diverse projecten Groene Weelde, Kasteel de Haar
2018 Makart Modernes, Wonderkamer Piet Hein Eek, Dutch Design Week 2018; bijdrage kunstkalender, floraal devotiestuk Open Expo, Stedelijk Museum Schiedam; kersteetzaal Kasteel de Haar; Makart Palthehuis, Oldenzaal
2019 Deelname ShowUp en Masterly The Hague veldenvaas.nl

› 'Ik ben Veld en Denise is Vaas,' stelt Mariette (links) hen voor, waarmee de rolverdeling maar vast duidelijk is. Ze kennen elkaar pas vier jaar. Geen milieuvrijwilligers zijn het, maar twee stoere, gedreven buitenmensen met flink wat intellectuele bagage en een gedeeld idealisme. Hoog op hun lijstje staat respect voor de natuur, maar ook verdieping en historisch besef. Denise: 'Vergeet de geitenwolensokkensfeer.' Lachend heeft ze het liever over 'eco-chic'. 'Ons uitgangspunt is simpel: we werken met de seizoenen; helemaal in het nu.' Mariette: 'Beschouw het als mindfulness met bloemen. Dat is niet alleen eco, maar ook beter voor je geest en je hart. Het is een keuze waar schoonheid in zit.' Op weg naar het hoofdkwartier van Veld & Vaas word je meteen geconfronteerd met iets waar de vrouwen tegen gekant zijn: een megakas, een van de vele in het Westland, die dag en nacht helverlicht en verwarmd worden. 'Het bloemenvak is een industrie en behoorlijk milieuvriendelijk. Er zijn slechts enkele kwekers die biologisch werken. Er valt nog heel wat te verbeteren: energieverbruik, pesticiden, transport. Rozen zijn het hele jaar verkrijgbaar omdat ze uit een warme kas komen, of uit Kenia.' Op landgoed Op Hodenpijl bij Delft pionieren de twee op het gebied van biologische bloemteelt. Ze huren er een tuin, een werkplaats en een kas waarin gezaaid en gestekt wordt.

SLOW FLOWERS

Mariette studeerde kunstgeschiedenis met landschapsarchitectuur als specialisatie. Vijf jaar geleden begon ze zelf een bloemenkwekerij. 'Op volle grond en biologisch; dan gaat het meteen over soorten die je bij de gemiddelde bloemist niet vindt.' Denise specialiseerde zich in fotografie aan de kunstacademie van Breda. 'Landschappen waren altijd mijn centrale thema, met name de relatie tussen mens en natuur. Daarnaast heb ik een opleiding bloemsierkunst gevolgd om zelf met natuurlijk materiaal te kunnen werken. Toen Mariette en ik elkaar leerden kennen, had ik net uitgebreid onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van bloemstillevens vanaf de zestiende eeuw tot nu. Ons beider werk en onze interesses pasten perfect bij elkaar.' In 2016 was een van hun eerste gezamenlijke projecten een botanisch bloemstuk voor de tentoonstelling Nieuwe Lusten in het MOTI (Museum of the Image) in Breda, geïnspireerd op de Tuin der Lusten van Jheronimus Bosch. Tijdens Dutch Design Week 2018 vielen ze op met monumentale droogboeketten, een prachtige presentatie in de Wonderkamer van Piet Hein Eek. 'Ons werk schuurt tegen de kunst aan,' aldus Mariette, die niettemin vrijwel dagelijks in het veld werkt, letterlijk met de handen in de aarde.

Op het bloemenveld van 1500 m² kweekt ze 'slow flowers', mede ten behoeve van de bijen uit de bijenstal van het landgoed, waar ook een restaurant en kunstencentrum zijn. 'De bijen waren de aanleiding voor de eigenaren van het landgoed om met ons samen te werken.'

GRAAG MONUMENTAAL

Mariette en Denise maken bloemwerk en stilleven voor feesten, beurzen en hotels. Ze werken graag monumentaal. 'Hoe groter hoe leuker.' Denise vertelt dat het vier meter hoge boeket uit de presentatie bij Eek meteen werd verkocht aan een bedrijfsverzamelgebouw in Rotterdam. In de zomer verkopen ze ook gewoon wekelijks bloemen op de Rotterdamse Oogstmarkt. Mariette: 'Je moet regelmatig blijven plukken om de planten goed te laten doorbloeien.' Denise: 'Het is fijn om mensen blij te maken met een veldboeket. Dat is toch anders dan bij de bloemist, waar alles veel uniformer is, met keurig rechte stelen, allemaal netjes op maat.' Als het gedaan is met de verse bloemen van het veld, werkt Denise met allerlei gedroogde materialen, zoals riet, grassen, varens, pluimen, berenklaauw, takken, zaaddozen en wat er nog meer aan moois de winter trotseert. Ook kunnen ze terecht bij de Hortus botanicus in Leiden. 'Daar kunnen we putten uit exotische materialen als palm- en bananenblad.'

De inspiratiebron voor hun bloemstillevens is het werk van de negentiende-eeuwse Oostenrijkse schilder Hans Makart. Met gevoel voor drama en overdaad richtte hij zijn atelier in als een extravagante salon, bomvol draperieën, stilleven en exotische bloemstukken, de zogeheten Makartboeketten. 'Dat soort stilleven passen uitstekend in het interieur van nu,' zegt Denise. 'Ik gebruik grote exotische bladeren en verf die met duurzame verf in de gewenste kleur. Zo kun je een stuk goed aanpassen aan de omgeving en er iets speciaals van maken. Wij werken vaak in opdracht, ook als het een klein stuk voor een particulier betreft, die bijvoorbeeld een speciale vaas gevuld wil hebben of iets voor een specifieke plek in huis. Dat kost wel wat, vanaf 250 euro, maar je hebt er een hele tijd plezier van.'

De twee ondernemers inspireren graag anderen om zelf ook aan de slag te gaan. 'Ga eropuit en geniet van al het moois uit de natuur, kweek bloemen in je tuin of op het balkon.' Of, aldus hun website: 'Let's start a flower movement.' Veld & Vaas werd overigens door de organisatie van de Dutch Design Week niet toegelaten, omdat ze geen designers zouden zijn. 'Dat was jammer. Wij willen juist de link leggen tussen design en kunst, tussen het interieur en de botanische wereld.'

1 PIET OUDOLF

'Hij verlegt het accent in het tuinontwerp naar de vierde dimensie: tijd. Als geen ander weet Oudolf de schoonheid van het verloop van de seizoenen te registreren. Naast de lente en zomer maakt hij ook een hoogtepunt van de herfst en winter met het spektakel van zaadzetting en verval. Precies wat wij nastreven op vaas.'

2 PALEIS HET LOO

'Op Het Loo bestaat nog steeds de traditie van bloemen kweken en die verwerken in de speciale bloemenkamer. Hoofd Tuindienst Willem Zielemans stond zelf jaren in de bloemenkamer om de klassieke bloemstillevens te maken die het paleis het hele jaar sieren. Wij liepen er stage om te leren hoe je in een museale omgeving met bloemen werkt. Dat introduceerden we vervolgens weer op Kasteel de Haar - een feest.'

3 CONSTANCE SPRY

'Een van de eerste vrouwen die naam maakte in de bloemsierkunst. Ze had een verfrissende invloed gedurende de jaren dertig tot vijftig. Een echte dame, maar met een oorspronkelijke geest. 'Do what you please, follow your own star; be original if you want to be and don't if you don't want to be. Be stylized and wild and daring and conservative, and learn and learn and learn.'

4 MYSTIEK

'Wij hebben grote bewondering voor het werk van kunstenaar Herman de Vries vanwege de mystieke lading van zijn werk met landschappen en plantaardige materialen.'

5 BIJZONDERE PLANTENCOLLECTIES

'Naast ons eigen veld putten we graag inspiratie uit bijzondere plantencollecties, zoals Arboretum Trompenburg in Rotterdam en de Hortus botanicus in Leiden. Daar zijn exotica te vinden met een heel eigen karakter en achtergrond. Omdat het levende materialen zijn, kan er - met zorg - ook van geoogst worden of we gebruiken het natuurlijke afval.'

6 FOLKLORE

'Bloemen spelen wereldwijd een belangrijke rol in folklore. Daarbij komen twee dingen samen: de seizoenen en verbondenheid. Gezamenlijk een specifiek moment in het jaar vieren en daarnaartoe werken door bloemen te verzamelen en een bijzondere versiering te maken die betekenisvol is en vaak lokaal geïnspireerd. Daardoor worden tijd en plaats gevierd: traditionele mindfulness.'

7 CHEF'S TABLE

'De Netflix-serie Chef's Table heeft veel van onze inzichten over 'in het seizoen werken' versterkt en aangewakkerd. De culinaire wereld loopt daarin ver voor op de florale wereld. Omdat wij onze bloemen zelf kweken, volgen we dagelijks de ontwikkeling van ons plantgoed en het landschap. De inzichten van chef René Redzepi van Noma over hoofdseizoenen met daarbinnen een veelvoud van microseizoenen was zowel een eyeopener als een déjà vu.'

'Ons uitgangspunt is simpel: we werken met de seizoenen. Dat is niet alleen eco, maar ook beter voor je geest en je hart'